

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๑๐/ ๑๙๓๐๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 13๗๔1
วันที่ ๒๕๕๘ 12.00 น.

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การลงนามในร่างความตกลงในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๒๐๙๖ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๙๖๘๐ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๗
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๕๕๕๗ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างความตกลงในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (ฉบับภาษาอังกฤษ)

๓. ร่างความตกลงในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

๔. ข่าวกกระทรวงการคลัง ฉบับที่ ๔๑/๒๕๕๘ เรื่อง รายงานประมาณการเศรษฐกิจไทยปี ๒๕๕๘

ณ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๘

๕. ตารางสัดส่วนการลงทุนและอำนาจในการออกเสียงของสมาชิกผู้ก่อตั้ง AIIB

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ๒ และ ๓ แจ้งว่า คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ลงมติเห็นชอบในหลักการให้มีการแสดงเจตนารมณ์ของประเทศไทยในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (Asian Infrastructure Investment Bank: AIIB) และคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ ลงมติเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย และอนุมัติการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ และมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้แทน เป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ และคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ลงมติเห็นชอบในหลักการให้ผู้แทนไทย (กระทรวงการคลัง) เจรจาเกี่ยวกับสัดส่วนเงินลงทุนของไทยในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง การลงนามในร่างความตกลงในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้ง เป็นไปตามมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

/๑. เรื่องเดิม...

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กระทรวงการคลังสาธารณรัฐประชาชนจีนได้เริ่มให้มีการจัดตั้งกลไกทางการเงินในระดับพหุภาคี (Multilateral Financing Mechanism: MFM) ใหม่ เพื่อเป็นสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่เน้นการให้กู้ยืมแก่รัฐบาลประเทศสมาชิกเพื่อลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน โดยใช้ชื่อว่า Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) และทาบทามให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง (Founding Members) ธนาคารดังกล่าวร่วมกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชีย

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ลงมติให้ความเห็นชอบในหลักการทั้ง ๓ ข้อ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ประกอบด้วย

๑) ให้ความเห็นชอบในหลักการให้มีการแสดงเจตนารมณ์ของประเทศไทยในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง AIIB เพื่อรักษาโอกาสให้ไทยสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดรายละเอียดการระดมเงินทุน การจัดสรรทุน สิทธิการออกเสียง โครงสร้างการบริหาร ธรรมนูญ ตลอดจนรายละเอียดสำคัญของบันทึกความเข้าใจและร่างความตกลงเพื่อการจัดตั้ง AIIB

๒) มอบหมายกระทรวงการคลังเป็นผู้เจรจาจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจ และความตกลงเพื่อการจัดตั้ง AIIB โดยให้คำนึงถึงประโยชน์โดยรวมต่อประเทศไทยเป็นสำคัญ

๓) เมื่อการยกร่างบันทึกความเข้าใจ และ/หรือ ความตกลงเพื่อการจัดตั้ง AIIB ดำเนินการแล้วเสร็จ ให้กระทรวงการคลังนำเสนอหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่งก่อนการลงนาม

๑.๒.๒ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ดังนี้

๑) เห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจในการจัดตั้ง AIIB

๒) อนุมัติการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจฯ และมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้แทน เป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจฯ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงถ้อยคำที่มีใช้สาระสำคัญในร่างบันทึกความเข้าใจฯ ขอให้ผู้ลงนามสามารถใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้น ๆ ได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๑.๒.๓ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบในหลักการให้ผู้แทนไทย (กระทรวงการคลัง) เจรจาเกี่ยวกับสัดส่วนเงินลงทุนของไทยในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย โดยให้กระทรวงการคลังพิจารณาถึงสัดส่วนเงินลงทุนที่เหมาะสม ความคุ้มค่ากับการลงทุน และผลประโยชน์ตอบแทนสูงสุดของประเทศไทย โดยให้ความเห็นของสำนักงานงบประมาณประกอบการพิจารณาดำเนินการด้วย และให้ผู้แทนไทย (กระทรวงการคลัง) แจ้งสวนสิทธิที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนที่จะมีการลงนามเพื่อผูกพันในความตกลงดังกล่าว

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ แล้ว โดยได้มีพิธีลงนามอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งนี้ บันทึกความเข้าใจฯ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบความตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินการของ AIIB และเป็นเอกสารที่ไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย (Non-legal Binding) ดังนั้น สมาชิกผู้ร่วมก่อตั้งฯ จึงมีความจำเป็นจะต้องลงนามและให้สัตยาบันในความตกลงเพื่อการจัดตั้ง AIIB เพื่อให้มีผลผูกพันเชิงนิติบัญญัติแก่ประเทศสมาชิก

๑.๓.๒ ประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้ง ๕๗ ประเทศ ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมผู้เจรจาหลัก (Chief Negotiators' Meeting on Establishing the AIIB: CNM) เพื่อยกร่างความตกลงในการจัดตั้ง AIIB (Articles of Agreement: AOA) โดยมีคณะทำงานระหว่างประเทศ (Multilateral Interim Secretariat: MIS) ทำหน้าที่เป็นเลขานุการของที่ประชุมผู้เจรจาหลัก โดยกระทรวงการคลังได้แต่งตั้งผู้แทนเข้าร่วมประชุมผู้เจรจาหลัก ยกร่างความตกลงฯ ดังกล่าว ทั้งหมด ๕ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ณ นครคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔-๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ ณ นครมูมไบ ประเทศอินเดีย ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๙-๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงอัลมาตี ประเทศคาซัคสถาน ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๗-๒๘ เมษายน ๒๕๕๘ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน และครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๐-๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ ประเทศสิงคโปร์

๑.๓.๓ ปัจจุบันประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้ง AIIB ทั้งหมด ๕๗ ประเทศ ได้ยกร่างความตกลงฯ เสร็จสมบูรณ์แล้วในการประชุมผู้เจรจาหลักฯ ครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ ประเทศสิงคโปร์ และจะมีพิธีการลงนามในร่างความตกลงฯ อย่างเป็นทางการในวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกที่ยังไม่สามารถลงนามในร่างความตกลงฯ ในวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ สามารถเข้าร่วมลงนามในร่างความตกลงฯ ได้จนถึงสิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้ AIIB สามารถเริ่มดำเนินงานได้ในช่วงปลายปี ๒๕๕๘ เป็นต้นไป และมีกำหนดการเบื้องต้นในการชำระเงินลงทุนงวดแรกจากประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้งในปี ๒๕๕๙

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

มติของที่ประชุมคณะรักษาความสงบแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ กำหนดให้ กระทรวงการคลังนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบร่างความตกลงฯ เมื่อมีการยกร่างความตกลงฯ แล้วเสร็จ และ มติของที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีมติให้ผู้แทนไทย (กระทรวงการคลัง) แจ้งสงวนสิทธิ ที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนที่จะมีการลงนามเพื่อผูกพันในความตกลงดังกล่าว ซึ่งบัดนี้ กระทรวงการคลังได้เจรจาจัดทำร่างความตกลงฯ เสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงขอเสนอเรื่อง การลงนามในร่างความตกลงในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชียมาเพื่อให้ คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

พิธีลงนามในร่างความตกลงฯ อย่างเป็นทางการจะมีขึ้นในวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกที่ยังไม่สามารถลงนามในร่างความตกลงฯ ในวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ยังสามารถเข้าร่วมลงนามในร่างความตกลงฯ ได้จนถึงสิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้ AIIB สามารถเริ่มดำเนินงานได้ ในช่วงปลายปี ๒๕๕๘ เป็นต้นไป และมีกำหนดการเบื้องต้นในการชำระเงินลงทุนงวดแรกจากประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้ง ในปี ๒๕๕๙ ภายหลังจากการให้สัตยาบันของประเทศสมาชิก

๔. สำคัญ

ร่างความตกลงในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย โดยคณะทำงาน ระหว่างประเทศร่วมกับผู้แทนประเทศสมาชิกทั้งหมด ๕๗ ประเทศ ได้จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดหลักการ และกรอบ การดำเนินการหลักของ AIIB ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และร่างคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่

๔.๑ ร่างความตกลงหลัก ประกอบด้วย ๑๑ บท (Chapter) ทั้งหมด ๖๐ ข้อบท (Article) ได้แก่ (๑) วัตถุประสงค์ บทบาท และสมาชิกภาพ (๒) เงินทุน (๓) การดำเนินการของธนาคารฯ (๔) การเงินของธนาคารฯ (๕) ธรรมนูญ (๖) ข้อกำหนดทั่วไป (๗) การถอนและการพักสมาชิกภาพ (๘) การพักและหยุดดำเนินการ ของธนาคารฯ (๙) สถานะ การคุ้มกัน เอกสิทธิ์ และการยกเว้น (๑๐) การแก้ไข การตีความ และอนุญาโตตุลาการ และ (๑๑) ข้อกำหนดสุดท้าย

/ (๑) ทุนจดทะเบียน...

๔.๒ ตารางแนบท้าย A (Schedule A) เป็นเอกสารแนบระบุสัดส่วนการลงทุนของสมาชิกผู้ก่อตั้งทั้งหมด ๕๗ ประเทศ โดยเป็นตัวเลขนัดสัดส่วนการลงทุนเบื้องต้น (Initial Subscription) ซึ่งจะยังไม่มีผลผูกพันจนกว่าประเทศสมาชิกจะมีการให้สัตยาบันต่อร่างความตกลงฯ เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- (๑) ทุนจดทะเบียน ๑ แส่นล้านเหรียญสหรัฐฯ
- (๒) สมาชิกผู้ก่อตั้งทั้งหมด ๕๗ ประเทศ เป็นสมาชิกภายในภูมิภาค ๓๗ ประเทศ และสมาชิกภายนอกภูมิภาค ๒๐ ประเทศ
- (๓) สัดส่วนเงินทุนจากสมาชิกภายในภูมิภาคและภายนอกภูมิภาคคิดเป็น ๗๕ : ๒๕
- (๔) ใช้สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Products: GDP) เป็นเกณฑ์พื้นฐาน โดยคำนวณจากสัดส่วน GDP ณ ราคาปัจจุบัน และ GDP Purchasing Power Parity (GDP PPP)^๙ คิดเป็นสัดส่วน ๖๐ : ๔๐

ทั้งนี้ จากประเทศสมาชิกทั้งหมด ๕๗ ประเทศ มีสมาชิก ๕๔ ประเทศ ได้แสดงความจำนงลงทุนเต็มจำนวนร้อยละ ๑๐๐ ตามสัดส่วน GDP ที่ได้รับจัดสรร โดยมีเพียง ๓ ประเทศ เท่านั้นที่แจ้งลงทุนน้อยกว่าสัดส่วนตาม GDP ดังกล่าว ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย (ร้อยละ ๑๐) สิงคโปร์ (ร้อยละ ๒๘.๔๑) และโปรตุเกส (ร้อยละ ๒๑.๗๕) โดยในส่วนของไทย ได้รับการจัดสรรหุ้นทั้งสิ้น ร้อยละ ๑.๔๒๗๕ ของทุนจดทะเบียน (Authorized Capital) คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๑,๔๒๗.๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ ๔๘,๖๗๘.๘ ล้านบาท (คำนวณ ณ อัตราแลกเปลี่ยน ๓๔.๑ บาทต่อ ๑ เหรียญสหรัฐฯ) โดยแยกเป็นทุนที่ต้องชำระ (Paid-in Capital) ในอัตราร้อยละ ๒๐ ของทุนจดทะเบียน หรือคิดเป็นมูลค่าเท่ากับ ๒๘๕.๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ ๙,๗๓๕.๘ ล้านบาท ซึ่งจะมีการแบ่งชำระ ๕ งวด ระหว่างปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓ คิดเป็นมูลค่างวดละประมาณ ๑,๙๔๗.๒ ล้านบาท ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๘๐ หรือเท่ากับ ๑,๑๔๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ ๓๘,๙๔๓ ล้านบาท จะเป็นทุนรอเรียกชำระเมื่อมีความจำเป็น (Callable Capital)

สัดส่วนการลงทุนของประเทศไทยในธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย

สกุลเงิน	สัดส่วนลงทุน (%)	Subscribed Capital	Paid-in Capital	ชำระเป็นงวดๆ (เป็นเวลา ๕ ปี)
มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	๑.๔๒๗๕%	๑,๔๒๗.๕	๒๘๕.๕	๕๗.๑
มูลค่า (ล้านบาท*)		๔๘,๖๗๘.๘	๙,๗๓๕.๘	๑,๙๔๗.๒

*คำนวณ ณ อัตราแลกเปลี่ยน ๓๔.๑๐ บาท ต่อ ๑ เหรียญสหรัฐฯ ตามประมาณการกรอบอัตราแลกเปลี่ยนสูงสุดในปี ๒๕๕๘ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ณ เดือนเมษายน ๒๕๕๘ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔.๓ ตารางแนบท้าย B (Schedule B) เป็นเอกสารแนบกำหนดแนวทางการคัดเลือกคณะกรรมการ (Board of Directors: BOD) ซึ่งในเบื้องต้นจะมีสถานะเป็นตำแหน่งไม่ประจำที่สำนักงานใหญ่ (Non-resident BOD) และกลุ่มออกเสียงภายในภูมิภาคแต่ละกลุ่มจะต้องมีอำนาจในการออกเสียงรวมอย่างน้อย ร้อยละ ๖ ของอำนาจในการออกเสียงทั้งหมด ในขณะที่กลุ่มออกเสียงภายนอกภูมิภาคแต่ละกลุ่มจะต้องมีอำนาจในการออกเสียงรวมอย่างน้อยร้อยละ ๑๕ ของอำนาจในการออกเสียงทั้งหมด

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

การชำระเงินลงทุนของไทยในการจัดตั้ง AIIB จำนวน ๕ งวด งวดละเท่า ๆ กัน โดยจะเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓

/๖. ความเห็น...

^๙GDP Purchasing Power Parity (PPP) คือ GDP ซึ่งคำนวณตามหลักความเท่าเทียมกันของอำนาจในการซื้อ เพื่อเปรียบเทียบค่าครองชีพของแต่ละประเทศที่แตกต่างกัน

๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๖.๑ ไม่ขัดข้องในเนื้อหาและสาระสำคัญของร่างความตกลงฯ เนื่องจากเนื้อหาของร่างความตกลงในการจัดตั้ง AIIB นั้นอ้างอิงจากความตกลงในการจัดตั้งธนาคารเพื่อพัฒนาระดับพหุภาคี (Multilateral Development Banks: MDBs) อื่น ๆ เป็นหลัก โดยเฉพาะความตกลงในการจัดตั้งธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) เนื่องจากมีบริบทที่ใกล้เคียงมากที่สุด และได้ปรับเนื้อหาบางส่วนให้สอดคล้องกับบริบทในการดำเนินงานของ AIIB ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้ตอบสนองต่อความต้องการด้านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและการเปลี่ยนแปลงของการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในปัจจุบันมากขึ้น โดยร่างความตกลงฯ ดังกล่าวเป็นฉบับสมบูรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้เจรจาหลักในการจัดตั้ง AIIB (Chief Negotiators' Meeting: CNM) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิกทั้งหมด ๕๗ ประเทศ แล้ว

๖.๒ เห็นควรสนับสนุนการลงทุนในการจัดตั้ง AIIB ของประเทศไทยตามสัดส่วนขนาดเศรษฐกิจ (GDP) ตามข้อเสนอของคณะทำงานระหว่างประเทศที่กล่าวในข้อ ๔.๒ โดยมีเหตุผลสนับสนุนและประโยชน์ที่จะได้รับ ดังนี้

๖.๒.๑ การส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยภายในภูมิภาค การลงทุนในการจัดตั้ง AIIB ตามสัดส่วนขนาดเศรษฐกิจตามข้อเสนอของคณะทำงานฯ นั้น ประเทศไทยมีสัดส่วนขนาดเศรษฐกิจเป็นลำดับที่ ๑๖ จากสมาชิกทั้งหมด ๕๗ ประเทศ หรือเป็นลำดับที่ ๑๐ จากสมาชิกภายในภูมิภาคทั้งหมด ๓๗ ประเทศ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) และเป็นลำดับที่ ๒ ของประเทศสมาชิกอาเซียนรองจากประเทศอินโดนีเซีย ทำให้ประเทศไทยสามารถมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย กฎเกณฑ์ โครงสร้าง และทิศทางการดำเนินงานของ AIIB ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทยมากที่สุด

๖.๒.๒ การกระชับความสัมพันธ์ระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน การลงทุนในการจัดตั้ง AIIB ตามข้อเสนอดังกล่าว จะเป็นสัญลักษณ์ของการกระชับความร่วมมือเชิงเศรษฐกิจที่แน่นแฟ้นระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศไทย ซึ่งในเชิงยุทธศาสตร์ สาธารณรัฐประชาชนจีนถือเป็นประเทศที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างยิ่งต่อประเทศไทย ทั้งในด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยเฉพาะภายหลังการปรับเปลี่ยนข้ามมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลกในช่วงกว่า ๑ ทศวรรษที่ผ่านมา ซึ่งเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ขยายตัวอย่างมีนัยสำคัญอย่างต่อเนื่องจนมีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ ๒ ของโลก เป็นรองเพียงสหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีนยังได้ก้าวขึ้นมาเป็นผู้ส่งออกอันดับที่ ๑ ของโลก นำหน้าสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และเยอรมนี

๖.๒.๓ การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศและในภูมิภาค การลงทุนในการจัดตั้ง AIIB ของไทยอย่างมีนัยสำคัญ จะช่วยก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

๑) AIIB มีวัตถุประสงค์หลักในการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลไทยในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศและในภูมิภาค โดยปัจจุบันรัฐบาลมีแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๕ ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานตามยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งด้านต่าง ๆ ในระยะ ๘ ปี เป็นจำนวนกว่า ๑.๙๒ ล้านล้านบาท ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยยังมีความต้องการการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานอีกเป็นจำนวนมาก โดยมูลค่าเงินลงทุนของไทยในการจัดตั้ง AIIB โดยรวมประมาณ ๙,๗๕๐ ล้านบาท นั้น จะคิดเป็นประมาณร้อยละ ๐.๕๐ ของมูลค่าการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐในปัจจุบัน

๒) ช่วยส่งเสริมโครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานภายในภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้านของไทย ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทว่าด้วยการเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (ASEAN Connectivity) และแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง อันจะมีผลสำคัญในการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ของภูมิภาค ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศไทยมีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมั่นคงและยั่งยืน

/๖.๒.๔ การเปิด...

๖.๒.๔ การเปิดโอกาสทางธุรกิจของภาคเอกชนไทย การเข้าร่วมลงทุนของไทยใน AIIB จะช่วยเอื้อต่อการผลักดันให้ภาคธุรกิจไทยที่มีศักยภาพ และมีความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะในสาขาก่อสร้าง วัสดุก่อสร้าง โลจิสติกส์ พลังงาน และภาคบริการ มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาคเอเชียโดยตรง ซึ่งจะเพิ่มศักยภาพของภาคเอกชนไทยในการเข้าร่วมประมูลงาน รวมถึง เข้าร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในลักษณะ Public Private Partnership (PPP) ในอนาคตได้อีกด้วย

๖.๒.๕ จุดเด่นของ AIIB เมื่อเทียบกับ MDBs อื่น ๆ

๑) AIIB จะมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ ในภูมิภาค เอเชียเป็นหลัก เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจและรวมตัวกันในภูมิภาค ซึ่งแตกต่างจากธนาคารเพื่อการพัฒนา (Multilateral Development Banks: MDBs) อื่น ๆ ที่มีอยู่ โดยเฉพาะธนาคารพัฒนาเอเชียและธนาคารโลก (World Bank) ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการลดความยากจน ดังนั้น AIIB จึงเป็นองค์กรที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการ ด้านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานภายในภูมิภาคเอเชียได้อย่างตรงเป้าหมายมากกว่า

๒) รางความตกลงในการจัดตั้ง AIIB ได้มีการกำหนดให้การดำเนินการของ AIIB ต้องคำนึงถึงผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน แตกต่างจากความตกลงในการจัดตั้ง MDBs อื่น ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการโครงการต่าง ๆ ของ AIIB เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) ในการจัดการ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

๓) ตำแหน่งคณะกรรมการของ AIIB จะเป็นตำแหน่งไม่ประจำ ณ สำนักงานใหญ่ (Non-resident BOD) ตามแนวทางปฏิบัติของธนาคารเพื่อการลงทุนในสหภาพยุโรป (European Investment Bank: EIB) ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและบุคลากร ให้อิสระในการทำงานแก่ฝ่ายบริหาร (Management) และ ช่วยให้การดำเนินงานของธนาคารฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๖.๒.๖ ภาระงบประมาณในเชิงเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน

๑) ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน มีเพียง ๒ ประเทศ เท่านั้นที่แจ้งลงเงินทุนน้อยกว่า สัดส่วนตาม GDP ที่ได้รับการจัดสรร ได้แก่ ประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ทั้งนี้ เนื่องจากทั้งสองประเทศมีความพร้อม ในด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่แล้ว อีกทั้งในเชิงยุทธศาสตร์ ท่าเลที่ตั้งของทั้ง ๒ ประเทศ มิได้เอื้อให้ได้รับประโยชน์ จากการเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานภายในภูมิภาคโดยตรงอย่างสำคัญ จึงมีแนวโน้มที่จะได้รับประโยชน์จาก การเข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง AIIB ไม่มากนัก ในขณะที่ประเทศไทยมีความต้องการการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน อีกเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง เพราะประเทศไทยมีท่าเลที่ตั้ง ในจุดศูนย์กลางของอนุภูมิภาค ซึ่งจะส่งผลให้ได้รับประโยชน์จากความเชื่อมโยงดังกล่าวอย่างชัดเจน

๒) สำหรับประเด็นภาระงบประมาณจากการถือหุ้นใน AIIB โดยเปรียบเทียบ เห็นว่า ประเทศอินโดนีเซียในฐานะประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับต่ำ (Lower-Middle-Income Country) มีสัดส่วน การลงเงินใน AIIB ตามขนาดเศรษฐกิจคิดเป็น ๒.๓๕ เท่าของไทย ในขณะที่ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศรายได้ ปานกลางระดับสูง (Upper-Middle-Income Country) ดังนั้น หากวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบภาระงบประมาณแล้ว อินโดนีเซียถือว่ามีการงบประมาณที่สูงกว่าไทยค่อนข้างมาก และหากเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านของไทย ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม แม้จะมีมูลค่าเงินลงทุนน้อยกว่าไทย ซึ่งเป็นไปตามขนาดเศรษฐกิจ แต่หากเปรียบเทียบกับระดับการพัฒนาและความสามารถในการชำระของประเทศในกลุ่มนี้ รวมถึงระดับทุนสำรอง เงินตราต่างประเทศแล้ว ถือว่าประเทศกลุ่มนี้มีการงบประมาณที่ไม่ด้อยไปกว่าประเทศไทยโดยเปรียบเทียบ

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบร่างความตกลงในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย
ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๗.๒ อนุมัติการลงนามในร่างความตกลงฯ และมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
หรือผู้แทน เป็นผู้ลงนามในร่างความตกลงฯ เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบร่างความตกลงฯ แล้ว
ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงถ้อยคำที่มีสาระสำคัญในร่างความตกลงฯ ขอให้ผู้ลงนามสามารถใช้ดุลยพินิจ
ในเรื่องนั้น ๆ ได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๗.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers)
ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้แทน เป็นผู้ลงนามในร่างความตกลงฯ เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ได้ให้ความเห็นชอบร่างความตกลงฯ แล้ว

๗.๔ อนุมัติงบประมาณสำหรับการลงเงินทุนในการจัดตั้ง AIIB ในส่วนของไทย ตามสัดส่วนขนาด
เศรษฐกิจตามข้อเสนอของคณะทำงานระหว่างประเทศ โดยเป็นเงินทุนที่ต้องชำระทั้งหมดประมาณ ๒๘๕.๕๑ ล้าน
เหรียญสหรัฐฯ หรือประมาณ ๙,๗๕๐ ล้านบาท แบ่งชำระออกเป็น ๕ งวด ในระยะเวลา ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓
คิดเป็นมูลค่าโดยประมาณงวดละ ๑,๙๕๐ ล้านบาท โดยการชำระเงินงวดแรกจะเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งนี้ หากไม่สามารถดำเนินการได้ทัน จะขอเบิกจ่ายจากเงินงบกลาง รายการ
เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภาษี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๓๒๖

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๑๔๘

rattanyu.d@gmail.com